

Dziennik KRAJ wychodzi codziennie rano z wyjątkiem dni świątecznych. Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr. — 3 złr. — 1 złr.	
w Austrii z przesyłką	16 „ — 4 „ — 1 „ 40.	
w Niemczech	12 tal. — 3 tal. — 1 tal.	
w Francji	80 fr. — 20 fr. — 7 fr.	
w Serbii, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr. — 12 fr. — 4 fr.	
w Turcji	64 „ — 16 „ — 6 „	
w Belgii	56 „ — 14 „ — 5 „	

Przedpłata przyjmuje Administracja ds. Kraj, urzędu pocztowe austriackie i zagraniczne, oraz niżej wymienione agencje. Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska 1. 435. Listów niefrankowanych nie przyjmuje się. Reklamacje nieopieczowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (Inseratów).

w pierwszym umieszczeniu wiersz . . 8 cent. w każdym następnym umieszcz. wiersz 5 „ Stempel od każdorazowego umieszczenia 30 „ Ogłoszenia przyjmuje administracja i agencje

Agencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiłkowskiego, handel Wieruchowskiego. — We Lwowie: Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta. Agencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — We Lwowie: Agencja dzienników A. J. Piątkowskiego. — W Tarnowie: Księgarnia Gązdy. — W Wiedniu: B. Wołowski. Administrateur de la Gazette des Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2. — W Pradze: Ferdinandsstrasse Nr. 38. — W Berlinie, Monachium, Zürichu i St. Gallen: Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — W Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St. Gallen, Genewie i Sztutgardzie: Hasenstein & Vogler. — W Paryżu: Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16.“

Kraków 18 kwietnia.

Do narad stronnictwa niemieckiego w Pradze i Bernie przybywa jeszcze odbyte wczoraj w Gracu zgromadzenie prowizorycznego komitetu czynnego do kierowania wyborów bezpośrednich, który uchwalił wstępne kroki do utworzenia komitetów okręgowych i zwołania zgromadzenia krajowego. — Przedstawiciele wszystkich frakcji niemieckiego obozu wiernokonstytucyjnego, pozyskali współudział. Wczoraj również zgromadziło się w Wiedniu przeszło 150 obywateli z 7 cyrkułów. Rezultat ich narad obejmuje następujące uchwały: 1) utworzenie centralnego komitetu wyborczego, do którego z każdego cyrkułu ma się wybrać trzech mężów zaufania; 2) wypracowanie programu wyborczego poleca się już istniejącemu towarzystwu demokratycznemu; 3) zaleca się, aby stronnictwo demokratyczne w Wiedniu najgorliwiej popierało wybory swych zwolenników w różnych prowincjach. Do komitetu centralnego wybrano delegowanych z cyrkułów 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9; a po wzmocnieniu go delegowanymi innych cyrkułów, komitet niezwłocznie rozwinie swoją działalność.

Wiadomo, że Dalmatyńcy głosowali za reformą wyborczą, spodziewając się, że za to rząd pobuduje im koleje żelazne. Dziś jednak wynurza się wiadomość, że rząd widzi się zmuszonym wniosek o dalmackich liniach kolejowych albo cofnąć, albo znacznie zmodyfikować; albowiem dopiero teraz postrzegł, że przy obliczeniu kosztów nie uwzględniono braku wody w Dalmacji, i że dla tego odnośne kosztorysy zostały za nisko podane.

O układach względem reformy sądownictwa w Niemczech, pisze półurzędowy *Dresd. Journ.*, że Bawaria nie przystaje na zwinięcie swego najwyższego trybunału krajowego, a oprócz tego żąda, aby kompetencja niemieckiego najwyższego trybunału w przedmiotach przyszłego wspólnego prawa niemieckiego była ograniczoną. Żądanie to sprzeciwia się już wygotowanemu projektowi procedury cywilnej, nad którym rada związkowa ma wkrótce obradować; dla tego konferujący ministrowie postanowili do żądanie Bawarii przełożyć radzie związkowej; zdaje się jednak, że ani zaproponowane ograniczenie kompetencji, ani zatrzymanie bawarskiego najwyższego trybunału nie znajdzie

tam potrzebnych ku poparciu 14 głosów, gdyż dotychczas żadne z państw południowych nie przechyliło się w tej sprawie na stronę Bawarii.

Przedwczoraj z powodu urodzin Thierisa, generała Manteuffel dał obiad w Nancy, na który zaprosił wszystkie znajdujące się tam znakomitsze osobistości francuskie. Równocześnie krąży na nowo pogłoska, że ulubieniec cesarza Wilhelma zostanie ambasadorem w Paryżu, ale trzeba wiedzieć, że on i Bismarck wzajemnie się nie cierpią.

Co do stanu zdrowia papieża, lekarze nie czynią żadnej nadziei. Tęm większe pole otwiera się dla intryg wobec przyszłego wyboru papieża. W Watykanie wiele o tem mówią, gdzie się ma odbyć konklawe, w Rzymie czy po za Rzymem. — Następnie roztrząsano kwestję osoby. Niektórzy popierają kardynała Patrizi, którego sam Pius IX zaleca swym przyjaciółom. Inni zaś więcej się przechyliają na stronę Panebianco, który od czasu, jak został kardynałem, zdaje się odgrywać rolę Sykstusa V przed otrzymaniem tjary.

Nowy dowódca wojsk hiszpańskich w Katalonii, z wielką energią karci wszelki akt niekarności. Karliści już przeczuwają, że ich triumfy nie zadługo się skończą, odkąd w Madrycie powzięto zamiar utworzenia w Katalonii wielkiego obozu, aby bandy karlistowskie albo ze wszech stron ścisnąć, albo oddać je w ręce nadgranicznych prefektów francuskich. Ku temu rząd użyje głównie ochotników, którzy brak taktyki zastąpią poniekąd nienawiścią, jaką do karlistów mają; a towarzyszyć im będzie tylko mała artylerja, w górach używana, gdyż reorganizacja wielkiego korpusu artylerji jeszcze nie ukończona.

W Newcastle miała miejsce olbrzymia demonstracja na korzyść prawa powszechnego głosowania. Przeszło 80,000 osób z muzyką i chorągiewami tworzyło pochód, który wśród tłumu widzów udał się do Town Moor. Z sześciu mównic wygłoszono mowy do ludu i postawiono wnioski, które natychmiast zostały przyjęte. Zgromadzenie oświadczyło, że tylko po zaprowadzeniu powszechnego głosowania i lepszym podziale okręgów wyborczych, ludność będzie rzeczywiście reprezentowana w parlamencie. Nareszcie mityng wezwał ludność, aby nie spuszczała z oka reformy parlamentu i przy następujących

wyborach głosowała tylko za liberalnymi kandydatami.

Mosk. Wied. zamieszczają list swego korespondenta z Konstantynopola, gdzie jest mowa o świeżo zaszłej zmianie w ministerstwie. Panujący tam chwilowo prąd, nie jest rosyjskim interesom przychylny, a nie można oczekiwać, aby dziś kierunek taki się zmienił. Korespondent uskarża się na intrygi, bez ustanku knute przeciw Mahmudowi baszy, przyjacielowi Rosji, chociaż ten od dawna już bawi w swęj wiejskiej posiadłości. W miarę tych intryg wzrastają nadzieje Midhad baszy; korespondent sądzi nawet, że Midhad znowu będzie mianowany wielkim wezyrem, a z nim razem Chalil Szeryf obejmie powtórnie tę sprawę zagranicznych.

Korespondencje „Kraju“.

Lwów 17 kwietnia.

[Dwa komitety przed wyborcze.] Dotychczasowa nasza polityka prowadzona przez delegację była opozycją nie tylko przeciwko Niemcom i przysmagającemu nas centralizmowi, ale także opozycją przeciwko tym, którzy do wspólnego z nami dążyli celu. Nic więc dziwnego, że taka polityka umyślnego odosobnienia się, odpychania wszystkich sprzymierzeńców a narzucania się z ugodą naszym nieprzyjaciółom, była polityką wiecznego łudzenia się i prowadziła od zawodów do zupełnej klęski. Za klęskę bowiem poczytujemy reformę wyborczą. — Z klęski tej jednak odnosimy jedną wielką korzyść, iż coraz więcej rozjaśnia nam się nasz stosunek do Niemców i opozycji narodowościowej.

Oto coraz więcej zwolenników zyskuje to przekonanie, iż w dotychczasowej polityce odosobnienia nie ma do zyskania, lecz owszem możemy tylko spodziewać się dalszego ciągu klęsk i zawodów. Coraz silniejsze wytwarza się stronnictwo głęboko przekonane, że w każdym sporze czy walce należy szukać przymierzeńców. Stara zasada *viribus unitis* staje się politycznym sumieniem większej części naszych ludzi politycznych.

Tym duchem owiane kółko ludzi, złożone z posłów i wyborców lwowskich, zebrało się zaraz po świętach w celu wstępnych narad nad utworzeniem komi-

tetu przedwyborczego i kierowania przyszłymi wyborami do rady państwa. Zgromadzeniu temu miał przewodniczyć poseł Smolka, lecz uroczystości dworskie z powodu zaślubin arcyks. Gizeli zatrzymały go w Wiedniu.

Ponieważ w żadnej akcji u nas nie obejdzie się bez dwóch przeciwnych obozów, przeto jednocześnie zebrało się drugie kółko wyborców, dla których doktryna parlamentarna jest wszystkiem a żebranina w radzie państwa jest jedynie mądrą polityką. Ludzie ci szczególnie nie mogą się zgodzić na abstencję z rady państwa.

Niektórzy mieszają pojęcia federalizmu z abstencją i zdaje im się, że jedno pociąga za sobą drugie. Nam się zdaje, że federalizm wymaga tylko ścisłego przystania ze wszystkimi żywiołami antycentralistycznymi w Austrii i postępowania według wspólnie ułożonego programu. Jaki zaś będzie ten program, o tem nie można przesądzać. Zasada właśnie federalistów wymaga, ażeby program był wspólnie ułożony, a nie może być narzućany ani przez wyborców ani komitety. Wyznanie wiary kandydatów na posłów może tylko opiewać: czy kandydat zgadza się na zasady federalistów czy nie? Wszystko reszta może być ułożone dopiero później za porozumieniem się.

Nie potrzebujemy dodawać, że największym niebezpieczeństwem dla nas byłoby rozbieżność stronnictw. Dlatego uważamy za zgubne tworzenie się kółek i kółeczek. Ludzie, którzy dziś już posiadają zaufanie kraju, powinni sami jak najprędzej dać inicjatywę, zwoływać zgromadzenia wyborców, dać sposobność do starcia się wszelkim opiniom. Dopiero wówczas powstałe komitety przedwyborcze będą prawdziwym wyrazem większości, której poddać się będzie obowiązkiem każdego prawego obywatela.

Bochnia 16 kwietnia.

(O). [Przeniesienie p. Rappla — rada miejska]. — Dzisiaj przy nader licznych udziałach publiczności i odgłosie muzyki, pożegnaliśmy na dworcu kolei p. Krystjana Rappla, byłego naczelnika powiatowego, który tutaj od 6 lat sprawował obowiązki komisarza. Mał ten niepospolitych zdolności, charakteru i energii, był dotąd duszą tutejszego starostwa i zasłużył sobie na ogólny, niekłamany i wzruszeń. Walki dla hartowania energii, wzruszeń, dla odświeżania fantazji — słowem dla utrzymania życia i jego rozwoju. Dlatego to Anglicy przepadają za zakładami. Zakład jest dla nich rzeczą konieczną, jak ryzyko w przedsiębiorstwie, jak hazardowny skok na wyścigach, jak wyprawa do Indji. A ponieważ jest to naród bogaty, zakłady więc są szalone.

Dzień 29 marca — cały Londyn okrył się niebieskim kolorem. Dziewice Albionu z włosami madon Raphaela lub pięknościami Tycjana... A oczy ich upokarzały jasny błękit Cambridge, walcząc o pierwszeństwo z cieniami stłumionego bławatu Oxfordu! Za długimi rzęsami niebieskich źrenic, wygląda smutek zadumy północnej, tak sympatycznie pociągający i dumna godności angielskiej, rozumu i wolności, wzbudzająca przestrasz i szacunek — lecz łagodzona dobrocią przebaczenia kobiety, pozwala nie tracić nadziei.

Zpoza zwojów blade złotych pukli, błyszczały języczki promienia spojrzenia czarnych okularów, nie wiem czy w rzeczywistości, czy w mawieniach mych, w których dźwięki i malowidła i malowidła zamieniały się w dźwięki, jeżeli nierozważny nie byłby go do walki, magnetyczny wpływ rozbrajał

Kronika londyńska.

I.

Przeciechła nareszcie burza parlamentarna. Na zakończenie dowcipny *Punch* narysował Gladstona w klatce wiewiórki, której dał napis *office* *), obracającego zacięcie rękami pręciaki wirującego koła. U góry Disraeliego również jako wiewiórkę, ale siedzącą na drzewie, wesołą, z ogonkiem na głowie, uśmiechniętą, wolną, z apetytem zjadającą orzechy! Co znaczy, że Disraeli nie dał się złapać i zamknąć do pracy, nie wypuścił Gladstona, a jednak wyjada mu orzechy korzyści.

Anglicy lubią namiętnie konie, jazdę konną — wyścigi. Trzy cyrki stało w Londynie zawsze są natłoczone, a w nich muszą być przedstawiane, prawie każda raz, polowania pełne wypadków, wyścigi z przeszkodami, na których kłowni udając niezgrabnych jeźdźców, przelatują przez łyby końskie, śmiesznie spadając. Publiczność wtedy najlepiej się bawi. Panowie przypominają sobie własne przygody, lud widziane na wielkich wyścigach nieudane skoki.

*) Biuro ministerjalne.

Dla tych powodów publicystyka w karykaturach chętnie się także posługuje cyrkiem, polowaniem lub wyścigami.

Gladston w przeprowadzeniu bilu irlandzkiego występuje w *Punchu*, raz jako dzikiej przeskakujący na koniu wysokim kamiennym płot, na którym napis: bil irlandzki, — z zapytaniem zakładu: „przeskoczysz? — nie przeskoczysz?”

Dalej podczas już akcji w parlamencie, na osobnej karcie tego dowcipnego dziennika, wielkie przedstawienie cyrkowe. Gladston w kostiumie akrobata przeskakuje na koniu obręcze zaklejone bibułką. Rozdarł już i przeskoczył kilka kół poprzednich bilów — na ostatnim jednak kole bilu irlandzkiego, utrzymanego przez kłownów, w infułek lub z ogolonemi po bernardyńsku głowami, biedny akrobata, z powodu złośliwego podstawienia, zahacza się głową, koń ucieka — twarz Gladstona zaledwo zdołała przedrzeć bibułkę, korpus zawisł na obręczy koła. Rysunek dowcipny i komiczny w przedstawieniu.

Po powtórnym wejściu do władzy Gladstona, *Punch* nie zapomniał o swoim bohaterze. Przeskoczył on wielki płot kamienny, ale koń bilu zabity, legł u nóg jego! Jeździec stoi w dumnej postawie z groźną miną, z pejcą w rękę, a cała hałastra krzykaczy, która konia spłoszy-

ła, ucieka — z siatkami do łapania owadów, z wędkami na ryby, podpierając się pastorałami, nasuwając na uszy infuły.

Figaro nareszcie w ostatnim numerze przedstawia scenę z „Makbeta“. Trzy czarownice, obecni ministrowie, wywołują duchy przyszłości. Z pary i dymu wychodzi rozwiązanie parlamentu.

Lecz dość tej polityki, gdyż sam Londyn zapominał o niej na chwilę. Wielkie wyścigi — to czarodziejskie słowo elektryzuje wszystkich; od lorda w pałacu do klarka z przedmieścia i konduktora na omnibusie. Wielkie doroczne wyścigi na Tamizie. Cambridge i Oxford występują do walki. Oxford ciemnoniebieski, Cambridge błękitny nosi kolor. Wszystkie sklepy strojów powystawiały tych dwóch kolorów suknie, kapelusze, rękawiczki, krawaty, dla zwolenników dwóch walczących stron.

Anglik swobodny, szanowany jako człowiek i obywatel, niepotrzebujący zawzięcie walczyć ani o wolność, którą ma ugruntowaną, ani o prawa postępu, których nie zdobywa utratą swych sił, lecz własną pracą — majestatycznie, spokojnie, przed zdumionym światem rozwija, jako wschodzące słońce, rozpraszające cienie przesądów, obskurantyzmu, przywilejów, kastowości... Potrzebuje on jednak walki

szacunek u wszystkich, którzy go znali. To też przeniesienie go, bez najmniejszych powodów, w tym samym charakterze do Kolbuszowy, wywarło w naszym mieście i całym powiecie ogromną sensację i niezadowolenie.

Zdaje się, że panowie radni, podzieleni na frakcje w skutek osobistego antagonizmu, przyjdą wreszcie do tego przekonania, że dobro publiczne przedewszystkiem powinno im leżeć na sercu i porzuca wszelkie prywatne i osobiste zapędy, które rodzą niezgodę t. j. rozbrat tam, gdzie potrzeba zgody i braterstwa.

Poznań. [Jeszcze w sprawie oświaty ludu — myśl powiększenia środków szkoły rolniczej w Żabikowie przez założenie towarzystwa akcyjnego — założenie szkół przemysłowych w Poznaniu i Bydgoszczy.]

Ponieważ pilnie śledziliśmy za rozwojem kwestji podniesionej przez korespondentkę z Kaszub do *Gazety Toruńskiej*, nie możemy więc pominąć milczeniem nowego artykułu inicjatorki projektu szerzenia oświaty pomiędzy ludem w duchu narodowym przez kobiety. W tej nowej korespondencji do *Gaz. Tor.* znajdujemy rady praktyczne dla Polek, mających szczerą chęć zajęcia się tą ważną sprawą. Chociaż cała ta korespondencja, natchniona prawdziwą znajomością traktowanego przedmiotu, zasługiwałaby na powtórzenie, jednak ze względu na szczupłe rozmiary naszego pisma, musimy poprzestać na streszczeniu niektórych ustępów dotyczących istoty rzeczy. Podczas lekcji czytania — powiada autorka — najlepiej, aby po dwoje dzieci razem się uczyło; nauczycielka zaś przy osobnym stoliku wysłuchiwała je, i na całą szkołę miałyby zarazem zwróconą uwagę. W lekcji pisania najważniejszą byłoby przepisać każdemu dziecku na karcie lub w zeszytach, albowiem pisywanie na wielkiej tablicy szkolnej wymaga skupionej uwagi, większej wprawy i rozwinięcia umysłowego, czego od wiejskiej dziatwy zrazu żądać nie można. Autorka zapewnia, że podobne przepisywanie wiele czasu nie zajmie, a wyborne przynosi rezultaty. W lekcji rachunków, religji, geografji, historii naturalnej i polskiej, trzeba dziatwę podzielić na 2 — 3 oddziały, a lekcję rozpocząć powtarzaniem i następnie przejść do dalszego wykładu. Takie powtarzanie będzie nauką dla niższych oddziałów, a przypomnieniem dla wyższych.

Takie połączenie oddziałów może bowiem wpływać na wzajemne ich rozwinięcie. W ręcznych robotach zdolniejsze i biegłsze uczennice mogą pomagać mniej wprawnym.

Tak urządziwszy szkołę będziemy miały w lekcji pisania tyle oddziałów, ile dzieci, w lekcji czytania co dwoje to oddział, w innych lekcjach po 2 lub 3 oddziały.

Podług zdania autorki powyższego projektu sposób ten będzie najdogodniejszym, albowiem jedno dziecko nie będzie miało najmniejszej potrzeby czekać na drugie. *Dziennik Poznański* otrzymał od komisji

akcyjnej szkoły przemysłowo-rolniczej z prośbą o umieszczenie wezwania do udziału w akcjach na szkołę rolniczo-przemysłową imienia Haliny w Żabikowie. Walne zebranie Centr. tow. gospodarczego po wysłuchaniu bowiem dokładnego sprawozdania o stanie szkoły żabikowskiej, przyszło do przekonania, że „szkoła ta zajmuje co do liczby uczniów w gronie podobnych jej instytucji w całym państwie pruskiem drugie z rzędu miejsce, a co do stopnia nauki i umiejętności może iść w porównanie ze wszystkimi“. Lecz byłby tej szkoły, mającej 10,000 talarów długu, a żadnego stałego zapewnienia z góry dochodu, lecz tylko luźne datki i ofiary osób dobrej woli, jest prawie zupełnie zachwianym. Kraj jednak nie może pozwolić na upadek szkoły, która teraz dopiero zaczyna wydawać owoce, i zapewne towarzystwo akcyjne, mające zabezpieczyć tę szkołę trwałą i prawidłową byt, znajdzie gorliwe poparcie u obywatelstwa W. Księstwa.

Poznańskie towarzystwo politechniczne na ostatnim swém posiedzeniu radziło nad projektem założenia szkół przemysłowych w Poznaniu i Bydgoszczy. Sprawa ta już oddawna zajmuje rzeczne towarzystwo, ale zawsze ją odraczano dla braku odpowiednich funduszy. Samo wybudowanie gmachu szkolnego będzie kosztować 80 tysięcy talarów, a roczne utrzymanie takowej 6,000; na wybudowanie takiejże szkoły w Bydgoszczy potrzeba najmniej 60,000, podczas, gdy dotychczas zebrano tylko 10,000. Zdania pod tym względem były podzielone; podczas gdy jedni dowodzili, że dla podniesienia przemysłu nie należy żałować ofiar, inni znowu wątpili, aby przy niskim rozwoju naszego przemysłu znalazła się dostateczna ilość uczniów i czy nie lepiej byłoby pomyśleć o założeniu znacznej liczby szkół rzemieślniczych.

Wiedeń. Dziś zbiera się znowu izba wyższa rady państwa, tudzież obie delegacje. Delegacja węgierska ma zakończyć swe czynności 26 b. m. z powodu, iż w tym dniu zbiera się w Peszcie izba panów węgierska, do której należy wielu członków węgierskiej delegacji.

Gorzką pigułką dla centralistów był program antycentralistów, ogłoszony w *Wandererze*. Pocieszają się jednak centraliści, że do jednoznacznego działania między antycentralistyczną opozycją nie przyjdzie, i że tak jak dotąd tak i nadal z nieporozumień między opozycją, z której każda frakcja osobną szła drogą, skorzystają centraliści i utrzymają swoje panowanie w Przedlitawji. Prawdę powiedziawszy, tylko tym nieporozumieniem zawdzięczają centraliści, iż obecnie uchwalili reformę wyborczą, i że ster dotąd jest w ich ręku.

Wanderer dzisiejszy podnosi, iż centraliści rozmyślnie termin wyborów bezpośrednich naznaczają fałszywie na miesiąc październik, ażeby tak opozycję antycentralistyczną jak opozycję w swém własnym łonie skłonić tem do opieszałości,

do odkładania na później agitacji wyborczej; w samej rzeczy zaś mają wybory bezpośrednie odbyć się już w sierpniu.

— Hr. Aleksander Fredro otrzymał wielką wstęgę orderu Franciszka Józefa; hr. Edward Stadnicki order korony żelaznej I klasy; bar. August Roman kan i radca namiestnictwa galicyjskiego Gustaw Hailig order korony żelaznej III klasy; Teodor Baranowski prezes krakowskiej izby handlowo-przemysłowej, dr. Feliks Szlachetkowski wiceprezydent m. Krakowa, Jan Fried dyrektor banku włościańskiego we Lwowie, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa; Szmierl Rosmarin przełożony gminy żydowskiej w Podhajcach i Teodor Sucharowski dyrektor szkoły w Horodence, srebrny krzyż zasługi z koroną.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 18 kwietnia.

Jan Matejko, przyjął posadę dyrektora czeskiej akademji sztuk pięknych i przenosi się do Pragi.

Arcyksiężniczka Gizela pożegnała w przeszłym tygodniu wszystkich swoich nauczycieli i guwernantki, obdarowując każdego z osobna bogatym upominkiem. Edukacja arcyksiężniczki prowadzoną była z wielką starannością; między osobami które szczególniejszy brały udział w wychowaniu arcyksiężniczki, znajdują się: pani Alicja de Surirey de St. Remy, baronowa Gerstacker, dr. Egger, dr. Krist, kanonik Mayer, malarz Nowopacki i muzyk Richter.

Z powodu słabości kardynała Rauschera, prawdopodobnie prymas Węgier pobłogosławi ślubny związek arcyksiężniczki Gizeli z księciem bawarskim.

Pragnąc przyczynić się do oświetlenia zaślubin arcyksiężniczki **Gizeli**, przeznaczyła rada szkolna miasta Drohobyczy 1,000 zł. na fundację posagową imienia Gizeli dla dziewczyny w tym mieście urodzonej, a to w dniu zaślubin arcyks. Gizeli. Wydział pow. jasielski, rada pow. tarnopolska, rada pow. brzeżańska i rada miasta Gródka, uchwałyły adresy do cesarza z powinszowaniem z powodu zaślubin córki cesarskiej. Adres Gródka złożyć miał w Wiedniu dr. Emil Pfeiffer, członek rady państwa jako poseł grodecki.

Korespondent z Krakowa do *N. fr. Presse* żali się że o „Koperniku“ Gadomskiego krakowskie dzienniki nie pisały. Pokazuje się, że szan. korespondent *Nowej Pressy* nie czyta krakowskich dzienników! „Na Matejkę, powiada teuz korespondent, my Polacy zwróciliśmy dopiero uwagę w skutek doniesień wiedeńskich dzienników.“ — „My Polacy?“ — zapomnieli zapewne korespondent dodać: „My Polacy prenumerujemy tylko dzienniki wiedeńskie!“ Dziennikarstwo polskie zajmuje się Matejką jako pierwszorzędnym genjuszem już od sześciu lat.

Wykłady. — Jutro w sobotę 19 kwietnia od godz. 12 — 1 w południe, w muzeum techniczno-przemysłowem, będzie miał 17-sty publiczny wykład p. A. Kirkor: „Pogląd na dzieje literatury plemion słowiańskich: I. Ruś litewska. II. Rosja. III. Czechy i Morawa. IV. Łużyżanie. V. Serbowie.

Namiesnictwo udzieliło klasztorowi kks.

Dominikanów w Krakowie, aż po koniec b. r. pozwolenie zbierania składek w całej Galicji na wewnętrzne urządzenie kościoła św. Trójcy w 1850 r. spalonego.

Obwieszczenie. — Podobnie jak w roku zeszłym ustanowiono i teraz do szczepienia dzieciom ospy ochronnej trzy stacje jako to:

1. W szkole głównej przy ulicy Brackiej w domu spadkobierców br. Larissa.

2. Na Kleparzu w szkole miejskiej św. Florjana.

3. Na Kazimierzu w szkole miejskiej w ratuszu;

w których to miejscach poczynawszy od połowy kwietnia b. r. w każdą środę i sobotę od godziny 5 do 6 po południu obwodowi lekarze miejscy szczepić będą bezpłatnie ochronną ospę.

Podając to do publicznej wiadomości, magistrat wzywa rodziców, aby ci zapobiegając szerzeniu się epidemicznej ospy, wszystkie nieszczepione dzieci do jednej z rzeczonych stacyj doprowadzili.

Nadmienia się wreszcie, że zaszczepienie ospy przez innego lekarza nie jest wzbronione, jednakże rodzice obowiązani są wykazać się świadectwem tegoż lekarza przed komisarzem obwodowym swego zamieszkania.

Dnia 31 marca 1873.

Z magistratu kr. gł. miasta Krakowa.

Medal na cześć s. p. hr. Seweryna Mielżyńskiego. — P. J. I. Kraszewski ogłasza następującą odezwę:

Długo wahałem się, czy mi się godzi pierwszemu rzucić myśl, która brzemieniem na mnie ciążyła od zgonu s. p. Seweryna hr. Mielżyńskiego. Nie chciałem przywłaszczać sobie prawa inicjatywy, zostawiając je chętnie innym, zajmującym wybitniejsze stanowisko w społeczeństwie naszym. Naostatek milczenie tych, którzyby mnie byli uprzedzić mogli lub powinni, zmusza mnie do kroku, który — śmiem ufać — znajdzie uznanie wasze i pomoc chętną.

Cichy, skromny, wytrwały cnocie, ofiarności, zasłudze należy się dowód wdzięczności od ogółu — winniśmy jej przekazanie tego przykładu przyszości, winniśmy to sobie samym, abyśmy poświadczyli, że w nas cześć dla cnoty nie zgasła.

Tą myślą powodowani uczyniliśmy staranie o wybicie pamiątkowego medalu dla s. p. Seweryna hr. Mielżyńskiego, Medal jak człowiek, któremu ma być poświęcony, będzie skromnym ale przeżące znaczne to imię pokoleniom, imię, któremu mało równie zasłużonych na kartach współczesnego martyrologu jaśnieje. Obywatel, żołnierz, artysta, człowiek serca i ducha wielkiego — stokroć na to zasłużył.

Medal zawierając będzie z jednej strony ołtoku z dębowych liści imię, dzień urodzenia i zgonu, z drugiej krótki napis stosowny. Wybitny zostanie z brązu, a dla jak największego rozpowszechnienia go staramy się, by cena była jak najprzystępniejsza. Wzywamy ludzi dobrej woli, by dali świadectwo cnocie i zapisaniem swych imion uznanie myśli naszej. — Wykonanie w każdym razie jest zapewnione.

Liczba medalów wybić się mających, zastosowaną będzie do liczby podpisujących, dlatego o rychłe zgłoszenie się upraszamy.

J. I. Kraszewski.

Cena medalu wynosi 20 sgr. (złp. 4.)

Drezno, 14 kwietnia 1873. — Nordstrasse 27.

My z naszej strony oświadczamy, że chętnie podejmiemy się pośrednictwa w tej sprawie i

cię, przykuwał do siebie, wyciskając w twém sercu pamięć i wspomnienie.

Takie to oczy emancypowanych Angolek, na ciemnym tle miliona ludu, zalegającego brzegi Tamizy, świeciły walczącym.

Godziną drugą popołudniu — słońce świeci i ogrzewa wiosenną ciepłotą. Na sfalowanych wodach Tamizy, jak jaskółki lekko i szybko, suną się śrubowce wśród stada łodzi, a po brzegach lud.

Na dwóch długich a wąskich czółnach wyjeżdżają zapasnicy — a było ich po ośmiu na każdym — w białych kurtkach przybranych barwami swych kolorów. Jako gladiatorzy chyłą odkryte głowy przed tłumem. Miliony rąk klasnęło, milion głosów na powitanie zawrzało — a daleko echa uciekającej fali i wzgórza nadbrzeżne rozniosły je na chwałę dnia tego.

Milczenie, sędziowie ustawiają czółna; cisza — i unak walki rozległ się w przestrzeni.

Nadzieje, oczekiwania, niepewność, jak na początku batalji, odbiły się na wszystkich twarzach. Błyną, wśród nieskończonej trasyi łodzi, tryumfu wygranej drogi. Ciężkie było dla tego tłumy, na podobieństwo wielkich rąk, które się i rozpięły, przegrywały na uciekających, rozrywając je do opasła łańcu-

cha nie może, wije się tylko jako wąż schwytny, ciskając zwojami swego nie skończonego ciała. Czółna szalonym pędem nikią po Tamizie, za nimi napływające niebieskimi kolorami ubiorów kobiet, podobne do bukietów fiołków i bzu, gonią łodzie. Panie w powozach ścigają walczących z mocnym sercem biciem i oichem zapytaniem: „Oxfordy czy i tego roku zdradzicie, a ja wam zawierzyłam na dziesięć tysięcy funtów zakładu?“

Patrz, — jakby w odpowiedź, za każdym uderzeniem wiosła, łódka skacze — jak koń spięty ostrogami jeźdźca. Patrz przez lornetkę marynarską, którą ścisła twa ręka okryta rękawiczką koloru Oxfordu, czy widzisz pot spływający po młodych twarzach wioslarzy, jak ciężko podnoszą się ze zmęczenia ich piersi, jak muskuły ich rąk pracują.

„To za mało“ — szepcesz, i tupiesz niecierpliwie nóżką i chuską powiewasz, jesteś wzruszona. Na białej twój cerze rumieńce błyskawicami przechodzą, a blyszczący wzrok oczu do łódek przykuty, rachuje uderzenia wiosła, mierzy odległość drogi. „Prędzej, wołasz — chociażbyście po zwycięstwie ostatnie technienie wydać mieli, prędzej — ja chcę waszej chwały, dla mojej ambicji i dla sławy mojej, ja nie znoszę upokorzenia nawet w przegranej.“

Zbyteczne zaklęcia i groźby, każdy z nich oddałby połowę młodego życia, aby zwyciężyć tylko na długość czółna. Naprawdę! Cambridge o całą minutę pierwsi dobili do mety.

Lud ryknął okrzykiem, — telegramy do redakcji dzienników, po Londynie i Anglii roznożą wieść zwycięstwa. Cały Londyn przywodził kolory Cambridge, — nawet konie woźniców, lokomotywy i wagony, szyje psów i koty starych panien, przewidywane wstążkami koloru bohaterów dnia.

Statki parowe, koleje żelazne, omnibusy, kiep'y, doróżki, rozwożą uczestników zabawy. Anglię wracają do swych cichych domów, do obficie zastawionych stołów: herbata, rozbiem, puddingem i stautem. W salonach z uśmiechem boleści mówią o przegranej, nie wspominając wygranych. W domach mieszczańskich rozprawiają o wszystkim, a tyle tam mają zawsze do powiedzenia. Rodzina jest tu źródłem i ogniskiem życia, cichy nagrody po pracy. Mężczyźni obliczają skrupulatnie tak wygrane jak straty, a panienki ostatni raz rzucają spojrzanie w lustro, aby jeszcze raz na swych główkach zobaczyć niebieskie kapelusze. Są im do twarzy, zapewniam, o czém i one grzotownie są przekonane.

W klubach rozgrywają zakłady, wyci-

nają „spieze“, korzystając z okazji uroczystości, dla dogodzenia namiętnej potrzeby wygadania się.

W piwiarniach i szynkach, sprawy największej serjo traktują. Tam to, wyszukują prawdziwych przyczyn zwycięstwa, oceniając budowę ciała walczących, siłę uderzenia i sposób robienia wiosłami, zręczność kierowania, pośpiech i wytrwałość. Marynarze przewodzą, a nie rzadko się zdarza, około północy, spór rozstrzygać boksami. — Śmiertelna to broń i zacięta walka.

Tak ten lud się bawi. W uroczystościach zarówno jak w wielkich sprawach narodowych, znikają rozdziały i uprzedzenia, — wszyscy są Anglikami.

U nas podobno inaczej; nie jesteśmy Anglią. — My dotąd narodem biednym, zmaltretowanym, którego oprócz że uciśkają obcy, sam w łonie swém w imię apatji, obskurantyzmu, wzajemnej nienawiści i pogardy, szarpie się i przesładuje, pod godłem zachowania ości... zgniliśmy. Tak, — u nas inaczej, żałość i tęsknota, — a byłoby właściwie: zawiść i..... —

T. Dąbrowski.

Londyn 10 kwietnia 1873.

przyjmować | będziemy przedpłatę na rzeczony medal, by ją następnie przesłać p. J. I. Kraszewskiemu.

Przyp. Red.

Fatalne dobrodziejstwo wyświadcza publiczności właściciel domu w rynku, w którym mieszka prezydent miasta; pozwala on bowiem korzystać z domu swego jako przechodniego z rynku na ulicę Bracką; atoli tylna sień domu ma tak okropnie zepsuty bruk, że przechodnie korzystając z grzeczności właściciela domu narażeni są na niebezpieczeństwo połamania sobie nóg. W domu tym mieszka pan prezydent; mógłby się więc o tem łatwo naocześnie przekonać i albo rozkazać bramę tylną zamknąć albo sień na nowo dobrze wybrukować, chociażby kosztem miasta.

Na Kazimierzu niektóre szynki i kawiarnie do godz. 1 w nocy pozostają otwarte. Jeżeli tak jest, to pytamy dla czego Kazimierz posiada pewny przywilej, którego inne części miasta nie mają?

Kradzież. — Na żydowskim ementarzu na Kazimierzu, skradzioną została temi dniami wielka liczba żelaznych zwrz z nagrobków.

Podróżni uskarżają się, że żebracy w skutek ostrych środków policyjnych z Krakowa i Podgórze wypędzeni, obecnie na gościńcu z Łagiewnik do Mogilan z wielką natrętnością przejeżdżających napastują.

Wiadomości szkolne. — Rada miejska w Cieszanowie postanowiła przeistoczyć tameczną szkołę na 3-klasową z 3 nauczycielami i w tym celu wystawi nowy dom szkolny, na co rada szkolna kraj. udzieliła jednorazowej zapomogi 500 złr. Gmina płacić będzie 200 złr. na nauczycieli, 20 złr. na potrzeby kancelarii, dawać opał i posługę, mieszkanie dla dyrektora; rada szkolna kraj. dopłacać będzie dla nauczycieli rocznie 650 złr.

Rada miejska w Lubaczowie postanowiła utworzyć 4-klasową szkołę o 4 nauczycielach i w tym celu urządzić lokal, na co rada szkolna kraj. udzieliła jednorazowe wsparcie 200 złr., dalej dostarczać opał i usługę, 30 złr. na kancelaryj, na płace nauczycieli i mieszkanie dyrektora rocznie przeznacza 1100 złr., a rada szkolna kraj. dodawać będzie do czasu 300 złr. rocznie, oraz 100 złr. na raz jeden na założenie szkoły sadowniczej.

Panna Romana Popielówna i słynny komik warszawski p. Żółkowski, przybędą w tym roku na gościnne występy do Lwowa.

Kościół seminarzystów obrz. łac. we Lwowie, zbudowany przez Jana Sobieskiego, zaczęto w tych dniach odnawiać.

Okropne morderstwo. — W Korolówce pod Kołomyją, napadli niewiadomi rozbójnicy w nocy 10 b. m. karczmę Mojżesza Greifa i wymordowali całą rodzinę, t. j. oboje rodziców i 4 dzieci. Jedno z tych, 7-letni chłopczyka,

dawał jeszcze znaki życia gdy zbrodnię dostrzeżono.

W okolicach Friedeka na Szląsku i bliższych powiatów morawskich, pokazały się licznie fałszowane banknoty na 1 zł.

Urzęda graniczne pruskie i rosyjskie otrzymały właśnie rozporządzenia, ażeby Cyganów austriackich, nawet za paszportami, pod żadnym warunkiem do kraju nie wpuszczali. Zdaje się, że to nastąpiło w skutek powtórnego kradzieży dzieci. Dobrze by było, ażeby Cislithawia, mianowicie Galicja, także żadnych węgierskich Cyganów nie cierpiała, a to prawem odwetu, ponieważ Cyganie galicyjscy i to bardzo nieliczni, skoro się pokazą w krajach węgierskich, natychmiast są aresztowani i wysyłani.

† Hr. Edward Węgierski de Ungerschütz, feldmarszałek austriacki, umarł w Wiedniu w 81 roku życia.

W sprawie wystawy powszechnej. — Otrzymałmy dzisiaj prywatną wiadomość z Wiednia, że otwarcie wystawy powszechnej nastąpi wprawdzie w dniu 1 maja, ale zaraz potem wystawa zamknięta zostanie na 3 tygodnie w celu pokończenia robót, które do 1 maja w żaden sposób gotowe być nie mogą. Wiadomość ta uważana jest w Wiedniu za zupełnie wiarogodną.

Posmiertne dzieło Trentowskiego o wolnomularstwie. — Znana niemiecka firma księgarska Brockhaus w Lipsku, ogłasza dzieło F. B. Trentowskiego, w języku niemieckim napisane, p. t. „Die Freimaurerei in ihrem Wesen und Undwesen.“

Przejście Wenus przez tarczę słoneczną. — Świat uczony zaczyna przygotowywać się do czynienia spostrzeżeń nad mającym nastąpić przejściem planety Wenus przez słońce...

Nikt nie powinienby pomijać lekceważeniem tego astronomicznego fenomenu, tembardziej, że on powtórzy się dopiero w r. 1882. Rezultatem spostrzeżeń będzie dokładne oznaczenie odległości ziemi od słońca.

Wenus przechodzi przez tarczę słoneczną od lewej ręki ku prawej, w postaci czarnej plamy mającej 59 sekund widzialnej średnicy. Te jej przechody są dosyć rzadkie: pierwszy który był obserwowany, odbył się w listopadzie r. 1631, następne w d. 5 czerwca 1761 r., a następnie w d. 3 czerwca 1769 r. Oczekiwane obecnie odbędzie się w r. 1874, przysze zaś po niem w r. 1882.

Nowa maszyna parowa. — Amerykanin Elis zbudował ulepszoną maszynę, mającą oszczędzić więcej niż połowę zużywanego dotąd paliwa, i podobno utworzyło się już oddzielne towarzystwo: Vapor Engine Comp. w celu eksploatacji tego wynalazku. Zasada się on na użyciu zbywającego ciepła zużytej pary do

ogrzewania drugiego kotła. Ten sam ogień, który dotąd dawał siłę 100 koni, dostarczy nadal siły 250 koni. Para zużywana wprowadza się do bębna, w którym znajduje się kocioł rurowy, napełniony siarczanem węgla, który ogrzewa się i porusza drugą maszynę. Para siarczanowa osadza się następnie, a potem, z bardzo małą stratą znów się używa. W Bostonie są w ruchu dwie takie maszyny, mające pierwotnie tylko siłę 11 koni, dziś zaś przedstawiające siłę 30 koni. Ciśnienie nie przenosi 70 funtów na stopę kwadratową.

Biały węgiel. — W Australji odkryto nowy gatunek opału, zwany „białym węglem.“ Masa ta pali się białym świetnym płomieniem i najwyborniej zastąpić może węgiel kamienny. Minerale ten grubą warstwą pokrywa ogromne obszary ziemi w Australji; wydobywać go łatwo, gdyż leży na powierzchni. Mieszkańcy tamtejsi używają go w wielkiej ilości na opał kuchenny.

Teatr. — Przypominamy, że jutro dnia 19 b. m., na dochód panny Henryki Bendówny, przedstawiony będzie po raz pierwszy: „Cola Rienzi“, dramat w 5 aktach, napisany przez Adama Asnyka.

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 18 kwietnia po pochmurnej nocy w ciągu dnia częściowa pogoda; termometr od 8.0 doszedł w południe do 15.8 R. Barometr zwolna bardzo posuwa się do góry; rano o 6 dnia 18 stan jego był 326.27. Wiatr zachodni.

HOTEL SASKI. Przyjechali: Ludw. Górski z familją wł. d., Józef Nassalski kup., z Warszawy; Włodz. Podhorodnyński ob. z Hrebemego; Stefania Lubowiecka wł. d. z Malic.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM. Przyjechali: Ksaw. Chrzanowski adw. z Kent; Ludw. i Jan Morysiński ob., Apolonja Lipińska z córkami wł. d., Helena Cenner wł. d., z Kongresówki; Rozalja Dziechcińska z córką obyw. z Warszawy; Józef Knol ob., Czesław Schnajder technik, z Wiednia; Ant. Komorowski, wł. d., ks. Leon Tarzański, z Galicji; ks. Andrzej Bylica z Włoch; ks. Władysław Majkan z Bochni; Moritz Panke kup. z Prus.

Wiadomości urzędowe.

Mianowania w c. k. armii. — Cesarz uwolnił fmp. bar. Ludwika Pireta, przydanego naczelnemu wodzowi obrony krajowej węgierskiej, na własną jego prośbę z tej posady i mianował go komendantem 24 dywizji piechoty we Lwowie, w miejsce fmp. Józefa Tomasa, który przeniesiony został do komendy jenerałnej w Zagrzebiu.

— Minister sprawiedliwości mianował adjunkta lwowskiego sądu krajowego Juliana Bernacką, sekretarzem sądu obwodowego w Przemysłu.

Wyciąg z dziennika urzędowego Gazety Lwowskiej z dnia 11 kwietnia.

Licytacje. W sądzie pow. w Samborze, dnia 16 czerwca, 12 sierpnia i 9 października, realność l. 12 w Łanowicach, a 19 czerwca, 19 sierpnia i 15 października, realność l. 28 w Waniowicach. — W sądzie obw. w Rzeszowie, dnia 29 maja, 26 czerwca i 7 sierpnia, realność l. 167 tamże. — W sądzie pow. w Rzeszowie, 1 i 29 maja, 30 czerwca, dom i grunt l. 39 w Pobitnem. — W sądzie pow. w Koszowie, dnia 1 i 29 maja, 19 czerwca, realność l. 290 w Pistyniu.

Konkurs. Posada notariusza w Podhajcach. — Sto posad akcesistów pocztowych we Wiedniu.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Ajencja banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu w Oświęcimie:

Oświęcim, dnia 16 kwietnia. Na dzisiejszy targ nadeszło wołów sztuk 52, które sprzedano po 34 zł. za centnar mięsa loco Wiedeń. Przyszło również 250 wieprzów, które sprzedane zostały do Prus po 85 zł. sztuka. Na wczorajszym targu w Wiedniu było wołów sztuk 2100, płacono za centnar mięsa od 33 do 35 zł.

Ostatnie wiadomości.

Dzienniki wiedeńskie ciągle jeszcze przepełnione opisem uroczystości dworskich. Onegdaj mianowicie odbył się bal dworski w salach Burgu.

Wczoraj odbyło się posiedzenie izby wyższej rady państwa, na którym przyjęto w trzecim czytaniu ustawę o ograniczeniu kompetencji sądów powiatowych i kilka innych drobnych spraw.

Ze Lwowa donoszą, że już wyszło wezwanie od kilku posłów bawiących we Lwowie do wszystkich członków t. z. koła polskiego poselskiego, ażeby się zjechali do Lwowa w celu uradzenia wspólnego programu i wzięcia inicjatywy w ruchu wyborczym. Na barkach więc posłów naszych spoczywa rezultat przyszłych wyborów do rady państwa. Jest to tem więcej niezbędnym, iż musi być zachowaną jedność pomiędzy reprezentacją kraju w sejmie i w radzie państwa. Nie wątpimy, że posłowie nasi sumiennie obowiązków swoich w tak ważnej chwili dopełnią.

Uroczyste zamknięcie posiedzeń rady państwa nastąpi prawdopodobnie w przyszłą sobotę d. 26 b. m. Z powodu braku czasu niezafatwi już rada państwa w tej kadencji projektu do ustawy o trybunale administracyjnym i o zniesieniu przymusu legalizacyjnego.

Telegramy „Kraju“

Wiedeń 20 kwietnia. Cesarz w piśmie odrębnym do prezydenta ministrów dziękuje ludności całej Austrii za liczne dowody sympatii okazanej z powodu zaślubin arcyks. Gizelli. Wczoraj w południe nastąpiło uroczyste zrzeczenie się arcyks. praw swych jako arcyksiężniczki Austrii. Delegacja węgierska uchwaliła zwyczajny bydzet wojskowy w wysokości 89,985,480 złr.; z projektu rządowego odcięcia delegacja razem 1,830,180 złr.

Kursa. — Wiedeń 17 kwietnia godz. 2 m. 30. 4% zjednocz. dług państwa banku 70.60. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 73.40. — Losy z 1860 r. 102.50. — Akcje banku 94.7. — Akcje kredytowe 332. — Londyn 108.85. — Srebro 107.85. — Dukat —. — Lombardy 192.50. — Losy z 1864 r. 142.50. — Akcje franko-aust. 140.50. — Napoleony 8.71. — Akcje kolei Karola Ludwika 228. — Akcje kolei lwow. czern. 153. — Akcje kolei półn. wschodniej 149. — Akcje banku związkow. 190. — Oblig. indemn. gal. 78. — Akcje banku wied. dla obrotu 215. — Akcje anglo-banku 309.50. — Akcje kolei rząd. 336.75. — Kolei siedmiogrodz. —. — Kolei Rudolfa 167. — Tramway 379. — Banku budowy 276.50. — Akcje kolei wschodniej 127. — Akcje banku anglo-węg. 120. — Akcje kolei zjedn. 249.50. — Losy tureckie 74.35. — Losy premj. węg. 98.50. — Akcje kolei bogumińskiej 174.25. — Akcje kolei ces. Elżbiety 246.25. — Akcje kolei półn. zachodn. 216.50. — Akcje franco-hungaria 100. — Ogólny bank austr. 367. — Akcje nowego wiedeńskiego tow. Tramway —. —

Uspokojenie giełdy: mdłe.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Stanisław Gralichowski.

Do dzisiejszego numeru dołącza się nr. 1 Gazety sądowej Warszawskiej, wychodzącej w soboty. Przedpłatę na tę gazetę przyjmuje także administracja Kraju.

Kurs papierów i pieniędzy.

		płaca żądaja				płaca żądaja				płaca żądaja			
		Zł. c.	Zł. c.			Zł. c.	Zł. c.			Zł. c.	Zł. c.		
KRAKOW, 18 kwietnia.													
5% Obligacje indemn. galicyjskie ..	77 50	79 —	Węgierskie poz. prem. na 100 zł.	98 25	98 75	Baugesells. allg. oest. 80	278 50	279 50					
kupon ubiegły 219			Kredytowe 1860 r. „ 40 zł. m. k.	181 75	182 25	„ Wied. 100 zł. m. k.	309 —	309 50					
4% Listy zastawne galicyjskie	71 50	73 —	Krakowskie „ 20 zł.	—	—	Bauverein „ 100 „ „ „ „	114 —	115 —					
kupon ubiegły 118			Ofen (Budy) „ 40 „	30 50	31 —	Kalusza 200 „ „ „	—	—					
5% Listy zastawne galicyjskie	78 50	80 25	Rudolfa „ 10 „	14 —	15 —	Masz. wied. 200 „ „ „	—	—					
kupon ubiegły 148			Salzburga „ 20 „	25 —	25 50	„ lwow. 100 „ „ „	—	—					
4% Listy zastawne polskie serja I.	93 75	95 50	Obligacje:			Parcelacyjne galic. 100 „ „ „	—	—					
kupon ubiegły 127			Indemnizacyjne galicyjskie	78 —	78 50	Wied. parcelacyjne. 100 „ „ „	—	—					
4% Listy zastawne polskie serja II.	93 —	94 75	Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zł.	100 25	100 75	Listy zastawne:							
kupon ubiegły 127			Akcje bankowe:			Allg. oest. Bd. Kr. los. 5% zł. sr.	100 25	100 50					
5% Listy zastawne polskie nowe ..	93 —	94 75	Anglo-austriackie za 120 zł.	307 50	308 —	„ „ 33 lat los. 5% w. a.	88 —	88 25					
kupon ubiegły 159			Boden-Credit austriack. „ 80 „	296 —	298 —	„ „ gm. 40 „ „ „	85 —	86 —					
4% Listy likwidacyjne polskie	78 50	80 25	„ „ węgier. „ 80 „	108 —	109 —	Galic. Banku Hyp. 6% w. a.	95 50	96 —					
kupon ubiegły 152			Franco austriackie „ 80 „	140 50	141 —	„ Banku Włoc. 8% „ „	95 —	95 50					
6% Listy zastawne banku hip. gal.	88 50	90 25	„ węgierskie „ 80 „	99 —	100 —	Nationalbank 5% m. k.	89 90	90 10					
kupon ubiegły 78			Galic. banku hipotecz. „ 160 „	—	—	„ „ 5% w. a.	89 50	89 70					
6% Listy zastawne banku włościań.	94 —	96 —	„ dla handlu i prz. „ 80 „	—	—	Weg. tow. kred. 5 1/2% „	84 50	85 —					
kupon ubiegły 178			„ Landebk. Lwów. „ 100 „	—	—	Oblig. pierwszeństwa:							
Galic. zakładu kredyt. ziemskiego:			Handelsbank wiedeński „ 200 „	299 50	300 50	Arcyks. Albrechta 100 w. a.	89 75	90 25					
5 1/2% Listy zast. 36-letnie srebrem.	—	—	Interventionsbank „ 80 „	—	130 —	Alföld Fiume 5% zł. sr.	90 10	90 30					
6% Listy zast. 36-letnie banknot.	—	—	Länderbank Verein „ 140 „	190 —	191 —	Dniestrzańskie 5% „ „	65 50	66 —					
6% „ „ 18-letnie	—	—	Nationalbank „ 200 „	947 —	949 —	Ferd. Nordbahn 5% m. k.	89 50	90 —					
Akcje kolei warszawsko-wiedeńskiej.	93 50	95 50	Unionbank za 200 zł.	249 50	250 —	„ „ 5% zł. sr.	87 —	—					
„ „ galic. Karola-Ludwika	226 —	229 —	Vereinsbank austriackie „ 200 „	191 50	192 50	„ „ 5% zł. sr.	103 90	104 20					
„ „ lwowsko-czern.-jaskiej	151 50	154 50	Verkehrsbank „ 80 „	215 50	216 50	Gal. Kar. Lud. 5% „ „	101 50	102 50					
„ „ banku dla han. i przem. 80 zł.	—	—	Wechslerbank wiedeński. „ 80 „	277 50	278 —	„ II. em. 5% „ „	97 75	98 25					
Losy krakowskie na 20 zł.	97 50	100 50	Wechslerstuben Gesel. „ 80 „	—	—	„ 1871 III. 5% „ „	96 75	97 —					
5% (Donau-regulirung)	98 —	101 —	Wiener Bank Verein „ 80 „	369 —	371 —	Kasz. Oderb. 5% „ „	92 70	92 90					
„ premjowe węgierskie	98 —	101 —	Akcje kolei:			Lwów-Czern.-Jassy:							
„ 3% tureckie 400 franków	73 75	75 75	Arcyksieja Albrechta 200 zł.	—	—	„ I 1865 5% sr. w. a.	77 50	77 75					
„ miasta Stanisławowa	—	25 50	Alföld Fiume 200 zł. sr.	172 —	174 —	„ II 1867 5% „ „ „	86 75	87 25					
Srebro nowe austriackie	107 —	109 —	Dniestrzańska 200 „ „	—	—	„ III 1868 5% „ „ „	77 75	78 —					
„ w kuponach	106 50	108 —	Elisabeth 200 zł. m. k.	245 75	246 25	„ IV 1872 5% „ „ „	76 75	77 25					
„ (obraczkowy rubel)	167 —	172 —	„ Linz Budw. 200 zł. sr.	202 50	203 50	Mähr. Sch. Central. 5% „ „ „	83 50	89 —					
Ruble papierowe rosyjskie	146 25	147 75	Eperies-Tarnow 200 „	—	—	Siebenbürgen I. 5% sr. w. a.	89 25	89 75					
Talary pruskie	162 50	164 50	Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m. k.	2260 —	2270 —	Südbahn (Lombardy). 3% „ „ „	109 —	109 50					
Dukat obraczkowy	5 15	5 25	Gal. Karl Ludwig ... 210 zł. sr.	228 —	228 50	Theissbahn 5% „ „ „	—	—					
20-frankówka	8 66	8 78	Kaschau Oderberg ... 200 zł. m. k.	—	—	Weg.-galic. Łupkow. . 5% „ „ „	83 —	83 25					
Rumuńskie obligacje 100 tal.	45 —	47 —	Lemb. Czern. Jassy. 200 „ „	153 —	154 —	„ Nordostbh. 300 5% „ „ „	82 50	82 75					
WIEDEN, 17 kwietnia.													
Renta austriacka 5%	70 75	70 85	Rudolfbahn 200 „ sr.	168 50	169 —	„ Ostbahn 300 5% „ „ „	78 —	78 25					
„ „ w srebrze 5%	73 —	73 10	Siebenbürger I. 200 „	—	—	WARSZAWA, 16 kwietnia.							
Rrs. k. Rsr. k.													
Listy zastawne serji 1. 4%												94 80	95 10
„ „ 2. 4%												93 80	94 10
kupon ubiegły												1 266/8	—
nowe												93 80	94 10
kupon ubiegły												1 583/8	—
likwidacyjne 4%												79 30	79 60
kupon ubiegły												1 50 —	—

Od Administracji „Kraju“.

Wyszedł już i jest do nabycia we wszystkich księgarniach

Tom II.:

Lewes'a „Fizyologii codziennego życia“.

Cena tomu II. 1 fl. 50 ct. — Oba tomy 3 zhr. w. a.

Sichere Hilfe!

Alle Dienigen, welche heimlichen Sünden oder Ausschweifungen ergeben waren, und die nun deren traurigen Folgen, namentlich Zerrüttung des Nerven- und Zeugungssystems Leiden d. Harnorgane, Entkräftung, Gedächtnisschwäche etc. an sicherspüren, finden einzig sichere billige u. vollständig discrete Hilfe u. Schutz gegen schamlose Prellereien durch das Buch:

Dr. Retau's Selbstbewahrung.
Mit 27 patholog.-anatom. Abbildungen.
74 Auflage. Preis 2 fl.
Vorrätig in jeder Buchhandlung.
in Krakau bei
FERD. BAUMGARTEN.
33924 (5-6)

Ueber 220.000 Expl. wurden bereits von demselben abgesetzt u. in den letzten vier Jahren allein verdanken ihm über 15.000 Personen die vollständige Herstellung ihrer geschwächten Manneskraft und dauernde Gesundheit. Selbst Regierungen haben dessen vollständige Reellität u. Nützlichkeit anerkannt. Verwechselte man dieses Buch nicht mit anscheinend ähnlichen, jedoch schwindelhaften Nachahmungen.

PAPIER RIGOLLOT

czyli

„Gorczyca w arkuszach.“
NA SYNAPISMY

przyjęty przez wszystkie szpitale paryskie, ambulanse, szpitale wojskowe, marynarkę cesarską i marynarkę angielską.

Zachować wszystkie właściwości proszku gorczycy, otrzymać z łatwością i w krótkiej chwili stanowiący skutek jak najmniejszą ilością lekarstwa. Jest to zadanie, które p. Rigollot w najszybszy i najpraktyczniejszy sposób rozwiązał.

A. Bouchardat, (Annuaire de thérapeutique 1868, pag. 204).
Dla uniknięcia fałszywego papieru, wymagać należy, aby opatrzone był podpisem właściciela.
Do każdego pudełka dołączona jest instrukcja w języku polskim.

Rigollot

Dostać można u wynalazcy 26 rue Vieille du Temple w Paryżu — w KRAKOWIE w aptece p. Wiktora Redyka i we wszystkich znaczniejszych aptekach celniejszych miast Europy.

Do pana A. Friedmanna w Wiedniu.

Pański przyrząd do dojenia krów jest istotnem ulepszeniem dawniejszych przyrządów do dojenia i ma jeszcze tę zaletę, że prędzej i pewniej doi. Przeto zaprowadzenie jego we wszystkich gospodarstwach nabiłowych dla wielkiej użyteczności można najmocniej zalecić.

Z poważaniem
J. C. Löbling, professor rolnictwa.

Krowy, cieszcie się!

Niedawno zrobiono w Ameryce ważny wynalazek w gospodarstwie i przez moje stosunki udało mi się dostać na

skład na c. k. austr. państwo
amerykański patentowany

przyrząd do dojenia krów.

Korzyści są nadzwyczajne:

1. Przy użyciu tego przyrządu zbyteczna jest wszelka pomoc ludzka; dziecko nawet może go z największą łatwością przyłożyć.
2. Dojnik jest dla krowy przyjemny, dla tego mleko wydoi się do ostatniej kropli w 4 minutach, gdy tymczasem dojenie rękoma jest dla krowy nieprzyjemne, a nawet szkodliwe; nieraz krowa przy dojeniu bije nogami, albo nie puszcza mleka, co dowodzi, że krowa doznaje niemiłego uczucia.

3. Jeżeli krowa jest chora, albo wymię owrzodzi, wtedy dojenie ręką powiększa tylko chorobę, a jeżeli się jej nie doi, to traci mleko.

Nader prędkie rozpowszechnienie tego przyrządu i niezliczone świadectwa gospodarzy wiejskich, używających tego przyrządu, są już dostateczną rękojmią skuteczności.

Przyrząd ten jest zrobiony z najlepszego srebra i kosztuje fl. 5, dawniej fl. 6.50 z dokładnym opisem.

Jedynie na głównym składzie ma

A. Friedmann, Wiedeń, Praterstrasse, 26.

Przestroga. Ponieważ przyrząd ten wyrabiają także niepowołani przekupnie z nieszlachetnego kruszcu, który szkodzi krowie, dla tego P. T. publiczność dla ich własnego dobra nadmieniam, że prawdziwe amerykańskie przyrządy wyrabiane z najlepszego srebra dostać można tylko na składzie w Wiedniu, Praterstrasse, 26, i mogę dla wielkiego obdytu zniżać cenę dojnika z fl. 6.50 na fl. 5.

KANTOR WYMIANY Wiedeńskiego Banku Komisowego

(Wechselstube d. Wiener Commissions-Bank)

Schottenring N. 18,

wypuszcza

ASSYGNATY ODBIORCZE

na niżej wymienione grupy losów, a kombinacje te można liczyć do najkorzystniejszych już dla tego, ponieważ każdemu właścicielowi takiej assygnaty, następuje sposobność grania samemu na wszystkie wielkie i mniejsze wygrane, tudzież otrzymywania odsetków w ilości 30 frank. w zlocie i 10 fl. w notach bankowych.

Grupa A. (w roku 16 ciągnięć).

Miesięczne raty à fl. 10. Po złożeniu ostatniej raty, otrzyma każdy uczestnik następujące cztery losy:

1 5%owy los państwa z r. 1860 na fl. 100. — Główna wygrana fl. 300.000 z premią wykupną wyciągniętej seryi a. w. fl. 400.

1 3%owy ces. turecki los państwowy na 400 franków. — Główna wygrana 600.000, 300.000 franków w zlocie.

1 los księstwa Brunszwickiego na 20 talarów. — Główna wygrana 80.000 talarów bez najmniejszego potrącenia.

1 los Insbrucki (tyrolski). — Główna wygrana fl. 30.000.

Grupa B. (w roku 13 ciągnięć).

Miesięczne raty à fl. 6. — Po złożeniu ostatniej raty, otrzyma każdy uczestnik następujące losy:

1 3%owy ces. turecki los państwowy na 400 franków. — Główna wygrana 600.000, 300.000 franków w zlocie.

1 los księstwa Brunszwickiego na 20 talarów. — Główna wygrana 80.000 talarów bez najmniejszego potrącenia.

1 los Sasko-Meiningenski. Główna wygrana fl. 45.000, 15.000 niem. połud. waluta.

Potem Assygnaty odbiorcze na piąte części 5%owych losów państwa z r. 1860. —

Miesięczne raty à fl. 6.

Potem Assygnaty odbiorcze na całe losy państwa z r. 1864. Miesięczne raty à fl. 10.

Potem Assygnaty na połówki losów państwa z r. 1864. — Miesięczne raty à fl. 4.

Potem Assygnaty odbiorcze na połówki losów węgierskich. Miesięczne raty à fl. 3.

Potem Assygnaty odbiorcze na losy Brunszwickie 20 talarowe. Miesięcz. raty à fl. 2.

Potem Assygnaty odbiorcze na Insbruckie losy. — Miesięczne raty à fl. 2.

Prócz tego przyjmuje Kantor Gieldowy i Wymiany Wiedeńskiego Banku Komisowego wszelkie jakiegokolwiek nazwy noszące sprawy bankowe, gieldowe i wymiany.

Weksle à vista i akredytywy, rozpisuje się najtaniej na wszystkie wielkie miasta w Europie i w Ameryce.

Polecenia miejscowe i z prowincyi wykonuje się bardzo szybko, dobrze, a od pieniędzy i waluty zakupionych przez Kantor Gieldowy, bierze się opłatę pod najprzystępniejszymi warunkami, uwzględniając zawsze targ pieniężny.

Biura otwarte są codzień od godziny 9 zrana do 6 godziny wieczór bez przerwy.

Zamiejscowe polecenia wykonuje się prędko, jako też za zaliczeniem. — Listy ciągnięć rozsyła się franko darmo po każdym ciągnięciu. 4148(-30)

SOCIÉTÉ FRANCO-AUTRICHIENNE

pour les arts industriels

Vienne. I. Plankengasse 5, au premier.

Etoffes pour meubles, Soieries, Tapis d'Aubusson et de Smyrne, Veloutés et Moquettes.

Rideaux tulles brodes, Certonnes, Velours, Reps de laine

couleurs antiques.

Spécialité de broderies et applications artistiques, Tapisseries des Gobelins.

Cuir de Cordoue, papiers imitation cuir, papiers peints,

Céramique pour panneaux et lambris,

Faïences pour salles de bains et carrelage.

Entrée libre des magasins.

Wybór w materyach na meble, w kobiercach, haftach i fajansach

Największa rzetelność kupiecka i artystyczny gust. 3755(38-78)

I. Plankengasse 5, na I-ym piętrze.

Envoi Franco d'échantillons en province.

Ogólnego zbioru powieści J. I. Kraszewskiego

serya 6ta, a drugiego rocznika tegoż wydawnictwa serya II. opuściła prasę i została rozesłana wszystkim prenumeratorom. — Obejmuje ona tomow 5: **Czercha Mogiła**, tom I. — **Milion posagu**, tomów 2. — **Ostatni z Siewierzyńskich**, tom I i **Latarnia Czarnoksiężka**, Serja II. tom 1.

Prenumerata na pisma J. I. Kraszewskiego wynosi z przesyłką pocztową: rocznie (za 20 do 22 tomów) 14 zhr. — półrocznie 7 zhr. — kwartalnie 3 zhr. 50 ct. —

Dla prenumeratorów **Biblioteki Powieści i Romanów** z przesyłką rocznie: 10 zhr. — półrocznie 5 zhr. — kwartalnie 2 zhr. 50 ct.

Dla prenumeratorów miejscowych: kwartalnie 2 zhr.

Dotychczas wyszłe dzieła zawierają:

Dwa światy, 4 tomy. — **Chata za wsią**, 3 tomy — **Poe-ta i świat**, 2 tomy — **Pod włoskiem niebem**, 1 tom — **Stary sługa**, 2 tomy — **Dziwadła**, 2 tomy — **Ostrożnie z ogniem**, 1 tom — **Latarnia Czarnoksiężka**, 4 tomy **Historia o bladej dziewczynie**, 1 tom — **Lado-wa Pieczara**, 1 tom — **Pamiętniki Nieznajomego** tomy 2 — **Powieść bez tytułu**, 4 tomy — **Czercha Mo-giła**, 1 tom — **Milion posagu**, 2 tomy — **Ostatni z Sie-wierzyńskich**, 1 tom — **Latarnia Czarnoksiężka**, (Serja II.) 1 tom.

Nowo przystępujący abonenci mogą nabyć rocznik pierwszy 22 tomy za cene prenumeracyjną. — Prenumeratę należy nadsyłać do księgarni 4043(4-?)

Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie.

Ces król. uprzyw. galicyjski

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY

WE LWOWIE,

wydaje

6% LISTY HIPOTECZNE

które są jak najwłaściwsze do lokowania kapitałów.

Listy hipoteczne mogą według prawa z dnia 2 lipca 1868 II. XXXXIII. Nr. 93 być użyte na korzystne lokowanie kapitałów funduszowych, na lokowanie kapitałów zakładów publicznych pod nadzorem rządu stojących, na lokowanie kapitałów pupilarnych fideikomisowych i depozytowych, a po kursie giełdowym na kaucje służbowe i wadja.

Ogólna suma w obiegu będących listów hipotecznych nie może w żadnym razie przenosić sumy równocześnie wierzytelności hipotecznych i nie może być wyższą nad dwudziestokrotną sumę kapitału akcyjnego, rzeczywiście wypłaconego.

Kupony płatne dnia 1 marca i 1 września każdego roku — jako też listy hipoteczne, wylosowane dnia 28 lutego każdego roku, z których jedno i drugie nie ulegają żadnemu opodatkowaniu, wypłacają bez wszelkiego strącenia:

we Lwowie: Główna kasa Banku hipotecznego i Filie tegoż w Krakowie, Czerniowcach, Białej, Tarnopolu i Samborze;

w Wiedniu: Kantor wymiany bankowy niższo-austriackiego Towarzystwa eskontowego i Union Bank;

w Lincu: Bank dla Górnej Austrii i Salzburga;

w Pradze: Filia c. k. uprzyw. austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu i Filia Union;

w Bernie: Ces. król. uprzyw. morawski Bank dla przemysłu i handlu;

w Berlinie: pp. Meyer & Comp.;

w Warszawie: P. Leon Epstein.

3956(-26)

CERATY

w wszelkich szerokościach

na

stoly.
fortepiana,
komody etc.

(imitujące fladry, biały marmur i inne desenie)

na meble

z połyskiem i bez połysku.

CERATY

do wykładania podłogi

imitujące

posadzkę lub dywan.

PRZĘŚCIERADŁA CERATOWE.

ZNACZNY WYBÓR**CERAT**

poleca handel

Maxymiliana Caro

w Krakowie przy ul. Kanonnej, N. 125.

Oprócz tego poleca:

Portland - Cement,**GIPS,****ASFALT,****Tektury ogniotrwałe**

do pokrycia dachu

Smołowiec węglany,**Smarowidło belgijskie,****wodne szkło,****Pasta kauczukowa**

do zaprawiania podłogi,

Farby

w różnych kolorach tarte w pokoście.

4076(-25)

F. KERNREUTER

Wiedeń

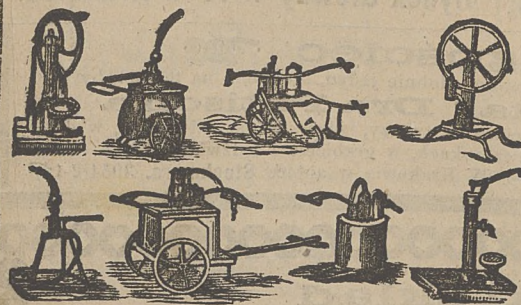
Hernals, Hauptstrasse Nr. 115 przy kolei
konnej.

Sikawki ogrodowe i ogniowe wszelkiego gatunku i wielkości, przyrządy do sprządzania wody, pompy do budowy, wyciągacze wody na każdą głębokość, pompy do studzien, piwa, wina, spirytusu, oliwy, nafty, węzła, wiadra i przyrządy do ratowania podczas pożaru.

cenniki

II

darmo.

W 1873 r.

Telegram:

Napełnianie flaszek

naturalną gorzką wodą w Friedrichshall

już się rozpoczęło.

Zarząd zdrojowy. (C. Oppel & C o.)

M. DWORSKI

W KRAKOWIE 4209(6-2)

Rynek Główny L. 14,

utrzymuje na składzie

świeżą krowiankę
styryjską i czernichowską.

Pierwszy upremij. wyrób krajowy

Lodowni na piwo
(Eiskasten & Eiskeller)

po najtańszych cenach

od 12 do 100 złr. w. a.

znanym z swęj praktyczności i dobrego
materiału.Zaszczycony dwoma metalami wystawy Kra-
kowskiej i Tarnowskiej poleca swój obfity skład
wraz z pipami mosiężnymi i wentylami i udziela
cenniki bezpłatnie**Franciszek Łazarski,**
w Tarnowie na Grabówce.

(4210 7-25).

Obfity i od wielu lat wzięty

Skład Zegarków**M. HERZA**zegarmistrza w Wiedniu, Stephans-
platz, 6, Aussenseite des Zwettlhofes,
poleca wielki wybór wszelkich gatunków dobrze
regulowanych zegarków z roczną gwarancją we-
dług cennika.

Zegarek nieregulowany o 2 złr. taniej.

Genewskie zegarki kieszonkowe.

Srebrny cylinder z 4 rubinami.....	10—13 fl.
" " z obwódką złotą i spręż.	13—15 "
" " damski	13—18 "
" " z podwójną kopertą....	16—17 "
" " z kryształ. szkłem	14—17 "
" anker z 15 rubinami	16—19 "
" " z srebr. kop. wewnątrz	20—23 "
" " z podwójną kopertą....	18—23 "
" " " lepszy	21—28 "
" " z kryształ. szkłem	18—25 "
" zegarek z podwójn. kop. dla wojsk.	29—30 "
" Cylinder remontoar	22—26 "
" Anker remont. nakręc. z boku....	28—35 "
" " z podwójną kopertą....	36—40 "
" " z kryształ. szkłem	30—36 "
" anker armée-remontoirs	38—45 "
" " emaliowany	30—36 "
" " ze złotą kopertą wewn.	35—40 "
" " emaliow. z brylantami	40—48 "
" " z kryształ. szkłem	32—45 "
" " z podw. kopertą 8 rubin.	40—48 "
" " emal. z brylantami	50—65 "
" anker z 15 rubin.	38—44 "
" " bardzo elegancki	45—60 "
" " z podwójną kopertą	55—65 "
" " bardzo elegancki 65, 70, 80	90, 100—120 "
" anker z kryształ. szkłem	45—75 "
" damskie zegarki ankrowe	40—48 "
" " anker z kryształ. szkłem	45—60 "
" " z podwójną kopertą	50—60 "
" remontoirs 70, 80, 90—100	100, 110, 120—150 "
" " z podw. kop.	100, 110, 120—150 "
" Remontoary dla myśliw. i dla rzemieśl-	ników w pakowonem okuciu lub
" ze złotą talmi kopertą	13—17 "
" Srebrne łańcuszki po fl. 2,50, 3, 4, 5, 6	7, 10—12 "
" Złote łańcuszki po fl. 18, 20, 25, 30, 35	40, 50, 60, 70, 80, 90—100 "
" Budziki z godzinami	7 "
" " same zapalające świecę	9 "
" " z narzędziem do wystrzału i za-	palania świecy
" Paryżkie budziki w eleganckich osłon.	bronzowych

Przenośne zegary dla kontrolowania strażników
na 6 stacyj, werk ankrowy w rubinach,
najlepszy w świecie wyrób

Takie same przenośne na jedną stację

Francuskie zegary brązowe eleganckiej formy, 18,

20, 22, 25, 30 złr.

Francuskie zegary salonowe 28, 30, 40, 50, 60,

70 do 100 złr.

Pendulowe zegary własnej fabryki z 2-letnim

poręczeniem.

Codziennie do nakręcania 11, 12, 13 złr.

Co 8 dni 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25 złr.

Bijący pół i całe godziny 32, 33, 38 złr.

Bijący kwadrans i godziny 50, 55, 60, 65 złr.

Regulator miesięczny 30, 32, 35, 40 złr.

Za opakowanie pendulowego zegara fl. 1,50—2 fl.

Reparacje uskutecznia się najstaranniej.

Zamówienia z prowincji za zaliczką pocztową lub za poprzednim przesłaniem należytości, uskutecznia się punktualnie. Przedmioty niepodobające się, ponatychmiastowem odesłaniu, wymienia się. Zegarki przyjmuje się w zamian.

Na żądanie, za poprzednim nadesłaniem gotówki lub za przekazem pocztowym wysyła się zegarki i łańcuszki do wyboru.

Do łaskawego uwzględnienia.

Wszystkie moje zegarki są najlepszego gatunku, i dla tego słyną w świecie dla nadzwyczajnej

trwałości i 3838(8-50)

Zęby i Szczęki.

Najlepsze w całej austro-węgierskiej monarchii są przeze mnie wynalezione c. k. w. uprzyw. zęby i szczęki, i teraz znajduje się już mój

Zakład w Wiedniu

miasto, Adlergasse Nr. 1.

Ordynuje od 8 rana do 6 godziny wieczorem także w niedzielę i święta

D. HERZLwłaściciel
c. k. przywileju.

(4262 1-4)

W licznie uczęszczanem zdrojowi ku leczniczém

SZCZAWNICA

rozpocznie się pora zdrojowa z dniem 20go maja. Zamówienia na mieszkania i wody mineralne z 7 zdrojów, należy adresować do zarządu zakładu zdrojowego w Szczawnicy. — Komunikacja z kładu z stacyami kolei żelaznej w Krakowie i Bochni, ułatwioną jest trzykrotnie dziennie kursującym c. k. wozem pocztowym. — Pisma o zdrojowisku przesyła się bezpłatnie. 4198(7-10)

LOSY MIASTA KRAKOWA.

Główne wygrane zhr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15.000 itd.

Najniższa Wygrana zhr. 30.

najbliższe ciagnienie 1 maja 1873

sprzedają:

we Lwowie: C. k. uprzyw. Galicyjski Akcyjny Bank Hipoteczny i filie jego w Krakowie, Czerniowcach, Tarnopolu i Samborze.

„ Galicyjski Bank Krajowy i filia jego w Brodach.

4025 23-?)

w Wiedniu: Bank und Wechselgeschäft der Nieder Oesterreichischen Escompte Gesellschaft.

BUKEYE

Adr. **Platt i Spółki**
w Nowym - Yorku.

Najlepsza kosiarka w świecie! Skombinowana jest niezrównana! W Austrii, Węgrzech używają przeszło 300 tych kosiarek z zadowoleniem! Świadczeń, pochwał, orzeczeń znawców i poleceń mnóstwo!

Ceny:

Kosiarka (nowy wzór) 350 zhr.
Zniwiarka z samograbem i odkładaczem 500 „
Skombinowana kosiarka i zniwiarka 600 „

Do każdej maszyny darmo części rezerwowe i dwa noże.

Główne agencje:

Józef Oesterreicher, Wiedeń, Akademiestr. 3.

Na Galicyę przyjmują zamówienia:

PP. Krasicki, Krański i Spł. we Lwowie, Galicyjski Bank krajowy we Lwowie.

Przed naśladownictwem się ostrzega! Każda maszyna zaopatrzona jest naszą firmą: **Adrianee Platt & Comp. Poughkeepsie N. Y. (4202 12-24).**

LOSY MIASTA KRAKOWA

4035(23-?)

po 25 zhr. w. a.

jako też ze spłatą w ratach miesięcznych

sprzedaje

M. DWORSKI w Krakowie, Rynek gł. I. 14.

„SZCZUTEK”

pismo satyryczno-polityczne,
ilustrowane

wychodzi we Lwowie
co sobotę.

Prenumerata kosztuje

całorocznie 10 zhr.

półrocznie 5 zhr.

ćwierćrocznie . 2 zhr. 50 ct.

Adres: Redakcja „Szczutka“ we Lwowie, ulica Sobieskiego Nr. 306.

Dodatek zawiera ogłoszenia znaczniejszych firm, szarady i łamigłówki. (4264 1-?)

W zakładzie zdrojowo-kąpielowym

„IWONICZ”

rozpocznie się pora zdrojowa 20 Maja.

Zapobiegając przepełnieniu zakładu w czasie pełnego sezonu, podzielono porę zdrojową na trzy okresy:

I. od 20 Maja do końca Czerwca.

II. od 1 Lipca do 20 Sierpnia.

III. od 20 Sierpnia do końca Września.

Mniej zamożni i biedni, chcący korzystać z tańszych mieszkań lub bezpłatnych kąpiei, udzielanych rocznie ubogim, raczą przybywać w czasie I i III okresu; w czasie od 1 Lipca do 20 Sierpnia ceny mieszkań podwyższone zostaną i bezpłatne kąpiele dawane być nie mogą.

Komunikacje zakładu ze stacyami kolei żelaznej w Tarnowie (dla przybywających ze zachodu) i w Zagórzu (dla przybywających ze wschodu) ułatwiają codziennie c. k. wozy pocztowe.

Zamówienia na mieszkania i wody jodowe Iwonickie przyjmuje (1-3).

Zarząd zakładu zdrojowego w Iwonicy.

Największa łatwość wygrania.

Na 260 ciagnień,

między którymi

13 główn. wygran. á fl.	300.000
2 „ „ „	250.000
2 „ „ „	250.000
7 „ „ „	250.000
8 „ „ „	200.000
5 „ „ „	150.000
2 „ „ „	110.000

i jeszcze wielka liczba á fl. 100.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000 itd., gra się kwitami udziałowemi naszymi

Spółki gry grupy A.,

między 18 uczestnikami w 25 ćwierćrocznych ratach á fl. 7. Ta ulubiona grupa zawiera wszystkie w Austrii istniejące państwowe i prywatne losy pożyczkowe, których wartość według kursu będzie gotówką rozdzieloną między uczestników po zupełnej spłacie.

Zaraz przy złożeniu

pierwszej ćwierćrocznej raty 7 zł. a. w. gra się już na najbliższe ciagnienia losów z r. 1864 i Czerwca, losów Keglevich'a 1 maja, losów Innsbruckich 3 maja, losów Salcburskich 5 maja, węgierskich losów premiowych, 15 maja, i t. d.

Na najbliższe ciagnienia.

Zalecamy nasze spółki gry

Na 20 Brunzwickich losów w miesięcznych ratach á fl. 2. Ciagnienie 1 Maja. Główna wygrana tal. 20.000.

Na 20 węgierskich premiowych losów na 100 fl. w ćwierćrocznych ratach á fl. 7 i w miesięcznych ratach á fl. 6. Ciagnienie 15 maja. Główna wygrana fl. 150.000.

Na 20 losów z roku 1864 na fl. 100 w ćwierćrocznych ratach á fl. 9 i w miesięcznych ratach á fl. 8.

Na 20 fl. losów z r. 1864 na fl. 50 w ćwierćrocznych ratach á fl. 5 albo w miesięcznych ratach á fl. 4.

Ciagnienie 1 Czerwca. Główna wygrana fl. 250.000.

W grupach tych gra się zaraz po złożeniu pierwszej raty na 20 sztuk losów i otrzymuje 20ty udział każdej na te losy przypadającej wygranej niezwłocznie wypłacanej. — Po spłaceniu wsz. stkich rat otrzymuje każdy uczestnik oryginalny los.

Listy ratowe (Ratenbriefe).

Na pojedyncze losy i według upodobania zestawione grupy losów, w których od chwili założenia pierwszej raty gra każdy sam zupełnie osobno na wszystkie wygrane, sprzedajemy w ćwierćrocznych albo miesięcznych ratach pod najłżejszymi warunkami i najkorzystniejszymi kombinacjami.

Oddział ratowy Austyack. Banku Przemysłowego,
dawniej **Edwarda Fürsta**

Wiedeń, Plac Szczepański (Stephansplatz) Nr. 1.

W Krakowie reprezentacja: **Aron Eibenschütz** w Ryńku.

(Przedruków się nie płaci).

4268(1-5)

M. DWORSKI

w Krakowie, Rynek główny pod Nr. 14

poleca swój dobrze zaopatrzony

Skład papieru zwykłego i listowego,
KSIĄG HANDLOWYCH, KOPIAŁÓW i KSIĄŻECZEK NOTATKOWYCH

z pierwszej-fabryki E. Rollingera w Wiedniu oraz

wszelkich potrzeb piśmiennych i kontoarowych

z najpierwszych fabryk austriackich i zagranicznych.

SKŁAD KAS OGNIOTRWAŁYCH, KASETEK

i maszyn do kopiowania z fabryki F. Wertheima i Spółki w Wiedniu.

Skład cybuchów, fajek tureckich i piankowych, cygarniczek,

oraz wszelkich potrzeb dla palących.

Skład herbaty, araku, rumu, essencji, likierów, wódek gdańskich i rosolisów.

Skład wody kolońskiej, perfumeryj, mydeł, grzebieni, szczotek, szczoteczki do zębów
I WSZELKICH POTRZEB TOALETOWYCH.

(4244 2-?)

Skład różnych wyrobów galanteryjnych

jako to:

albumów, pugilaresów, portmonetek, torbeczek i neceserów podróżnych, kart do gry i tp.

Wyłączny skład ulepszonej masy woskowej do zapuszczania podłóg i posadzek

ze słynnej fabryki J. Vetulanego w Warszawie.

➔ Odsprzedającym ustępuje się na masie woskowej **stosowny rabat.** ➔

Zajmuje się wyrabianiem wiz paszportowych i legalizacji dokumentów u wszystkich konsulatów zagranicznych.

Wszelkie zamówienia zamiejscowe uskuteczniają się niezwłocznie za pobraniem należności.

L. Zieleniewski
FABRYKA MACHIN
i narzędzi rolniczych
W KRAKOWIE,

dostarcza na mocy **wyłącznego układu** najlepszą i najtańszą „Zniwiarkę“ Samuelsona

Royal po 350 zł. a. w.

Kosiarkę Samuelsona po 300 zł. a. w.

Przy zamówieniu 150 zhr. zadatku. — Kredytu udziela się za osobną umową. 4087(16-16).

Poszukuje się

wspólnika

z równym udziałem do bardzo korzystnego przedsiębiorstwa od kilku lat w Krakowie prowadzonego i ustalony był mającego.

Bliższą wiadomość udzieli (4249 2-3).

M. DWORSKI

Rynek Główny I. 14 w Krakowie.

Dna i gościec

mogą być uleczone. Najdoświadczeńszym i prawdopodobnie jedyn. środkiem na te choroby jest

„Goścowa wata“ **Dra Patison'a**

szczególnie stosownym w goścowych boleściach w twarzy, piersiach, szyi i zębów, w dniu w głowie, rękach i kolanach, w darciu w członkach, w grzbiecie i ledźwiach itd. — Cała paczka po 70 kr. — pół paczki po 40 cent. — W Krakowie w aptece **Stockmara**. 3054(2-12)

Wielki skład

rur z żelaza lanego i kutego

tudzież glinianych, jako też rur do spajania

utrzymuje zawsze (4223 5-8).

kontynentalne akcyjne Towarzystwo do zakładania wodociągów i urządzeń gazowych

(Continental-Actien-Gesellschaft für Wasser- u. Gas-Anlagen)

w **Berlinie**, Prinzenstrasse 71, w **Wrocławiu** Altbüßerstrasse 12, w **Gracu** Radetzky Str. 1.